

พระราชบัญญัติ
ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๗๘

กฎมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๗๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้ โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๗๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา^(๑)
เป็นต้นไป ^(๒)

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ที่ราชพัสดุ หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน
ทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบดิของแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินกรรงว่างเปล่าและที่ดินซึ่งมีผู้คนอาศัยอยู่หรือหักดิบทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดิน
โดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

(๒) อสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือส่วนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกัน
เป็นต้นว่า ที่ชัยตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทະເລສາບ

ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและขององค์การปกครองท้องถิ่นไม่
ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

(๓) พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๙ ตอนที่ ๕๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ถึง ๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม
๒๕๗๘

มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ดือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ

บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรมได้ได้มาโดยการเงินคืนหรือการแลกเปลี่ยนหรือโดยประการอื่นให้กระทรวงการคลังเข้าดือกรรมสิทธิ์ในที่ราชพัสดุนั้น ทั้งนี้ยกเว้นที่ดินที่ได้มาโดยการเงินคืนตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการที่ราชพัสดุ” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมที่ดิน ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองเป็นกรรมการ อธิบดีกรมธนาคารธราษฎร์เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองรักษาที่ดิน กรมธนาคารธราษฎร์ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการในการปักครอง คูและบำรุงรักษาใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ

หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ให้ตราเป็นกฎกระทรวง ^(๑)

มาตรา ๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมกรทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน ในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อดعاของที่ประชุมให้ดือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้างดعا

(๑) กฎกระทรวงออกตามมาตรา ๖ มีดังนี้

๑. กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๙) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓ ตอนที่ ๘๖ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๐๙
๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ ตอนที่ ๗๖ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๐
๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๙ ตอนที่ ๑๐๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๔
๔. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ ตอนที่ ๒๖๐ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๐
๕. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖๕ ตอนที่ ๑๒๖ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๐
๖. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๙๙ ตอนที่ ๑๙๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๓
๗. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐๕ ตอนที่ ๘ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕
๘. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐๙ ตอนที่ ๕๐ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๑๖

มาตรา ๘ การโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุเฉพาะที่ดินที่เป็นสาธารณสมบดีของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ ส่วนการโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (๔)

การตราพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้มีแผนที่แสดงเขตที่ราชพัสดุแบบท้ายด้วย

มาตรา ๙ ที่ราชพัสดุเฉพาะที่ดินที่เป็นสาธารณสมบดีของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เมื่อเลิกใช้เพื่อประโยชน์เช่นนั้น หรือเมื่อสิ้นสภาพการเป็นสาธารณสมบดีของแผ่นดินแล้ว หรือที่ราชพัสดุที่ทางราชการห้ามไว้และทางราชการไม่ประสงค์จะห้าม อีกต่อไป ให้ถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบดีของแผ่นดิน หรือถอนการห้ามแล้วแต่กรณี โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ และให้มีแผนที่แสดงเขตที่ดินแบบท้ายพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๑๐ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๖ และมาตรา ๘ ให้ใช้ระเบียบการปกครองและจัดประชานที่ดิน สิ่งปลูกสร้างราชพัสดุ พุทธศักราช ๒๕๗๕ บังคับต่อไปจนกว่าจะได้ออกกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวเท่าที่ไม่ขัดกับพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๔) กฎกระทรวงออกตามมาตรา ๘ มติชน

๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๗๘) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๗๘
๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๗๐) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๗๙ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๗๐
๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๗๒) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗ ตอนที่ ๑๑๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๗๒
๔. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๗๓) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๗๓
๕. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๗๓) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๗๓

ในส่วน

มาตรา ๑๑ บรรดาที่ราชพัสดุที่กระหลวง ทบวง กรม ได้มาโดยกฎหมายว่าด้วยการ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์หรือโดยการแลกเปลี่ยนกรรมสิทธิ์กับเอกชนหรือโดยประการอื่นก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้โอนมาเป็นของกระหลวงการคลัง

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และ ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

(นายสัญญา ธรรมศักดิ์)

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เนื่องในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันนี้ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นและรักษา ราชพัสดุให้เป็นไปโดยมีระเบียบและลักษณะที่แน่นอนทำให้เกิดปัญหาสูงมากในทางปฏิบัติหลายประการ สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบที่ราชพัสดุชื่นโดยเฉพาะ โดยให้กระหลวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการนี้ เพื่อการประนัยด้วยดีและชัดปัญหา งานซึ่งจะดำเนินกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น